

И подъ гнета на тия мисли, тя забрави, че тръбва да се вдига и че вече къщните съ станали. И когато чу, че край вратата ѝ панукатъ стъпки, тя намисли: да стане и заключи вратата, та никой да не влиза при нея, никой да я не беспокои.

При мисълта да се заключи и да остане сама така, съ никого да се не сръща, никого да не вижда, — като че усъти едно облекчение. Но веднага друга мисъл я обзе и тя се запита съ болзънъ;

— Какво става съ мене? — Тамъ въ мънастира азъ изпитвахъ такава мошъ и смълостъ! Готова цълъ свѣтъ да сръщна, на всички да се противопоставя, — а сега! сега се боя да сръщна кого да е.

Тя се питаше, а отговоръ не намираше. Като заблуденъ жеравъ на есенъ, потеглилъ за югъ, срѣдъ по-тъмнѣли небосклони, тя се мъчеше да найде отвѣтъ. И сѫщо тъй, както жеравътъ усъща само едно, че зима иде и тръбва да се дира тонълъ край — тя чувствува-ше, че не може по-вече да понесе тая животъ. Но какъвъ ще е края? Ще успѣй ли? — тя незнаеше. И тая неопрѣдѣленостъ, това съмнѣние я измѣжуваше.

Потънала въ мисли и съмнѣния, тя би останала още дълго въ легло, но вратата се отвориха и тя спрѣ по-гледъ на тамъ:

Измѣченото лице на старата ѝ майка застана прѣдъ нея. Въ нѣколко дни майката бѣ състарена: лицето поблѣднѣло, очитъ загаснали, а коситъ ѝ побѣлѣли, като че десетки години е старувала.

Ана погледна майка си — и сне очи: не можеше да изтърпи погледа ѝ.

— Защо не ме погледнешъ? — запита майката.

Ана не вдигна глава.

— Съ мълчане и съ лежене нищо не става, дѣше, — укорно и съ болка заговори майката. Отъ какъ се е съмнало Добри три пѫти е идвалъ да се види съ тебе. Пашанко до срѣдъ нощъ е стоялъ да приказва и да се чуди на ума ти. А пъкъ комшийките само назъртатъ на самъ и шушукатъ. Смили ли се, какво правишъ!

Ана пакъ не отвѣрна, закрила очи съ рѣка.

— Тогази? слѣдъ кѫсо мълчане запита майката.

Въ тази дума имаше толкова жаль и състрадание, че Ана не се здѣржа и като сне рѣка отъ лицето си,